

Verslag inloop project Ruimte voor water in De Jordaan

Locatie:	Multifunctioneel Centrum De Bijer
Adres:	Tjaerdawei 42b te Rinsumageast
Inloopmomenten	10 april, 17.00 - 18.00 (2 belanghebbenden), 19.00 - 20.00 (5 belanghebbenden) en 20:00 - 21.30 (10 belanghebbenden) 16.00 – 17.30 (5 belanghebbenden)
Aanwezig Wetterskip Fryslân:	Frodo (voorzitter), Karst, Klaas, Henk, Stefan en Carl (kort verslag)

Algemeen:

Frodo Verberg heet iedereen welkom. Er wordt toegelicht waarom Wetterskip Fryslân van plan is het werk aan De Jordaan en de watergangen A, B en H uit te voeren. De volgende onderdelen zijn hierin benoemd: waterkwantiteit, waterkwaliteit, ecologie, (ecologisch) onderhoud, planning en subsidie. Hierna zijn de aanwezigen in de gelegenheid gesteld tot het stellen van vragen. Die zijn zoveel mogelijk beantwoord. Dit verslag is op hoofdpunten beschreven en geeft een beeld van wat er leeft onder de aanwezigen. Soms is er ter informatie wat extra aan het verslag toegevoegd. Die informatie staat dan *cursief* gedrukt.

Vragen/ mededelingen 10 april 17.00 – 18.00 uur:

Algemeen: De aandacht van de aanwezigen gaat vooral uit naar watergang A.

- U geeft aan dat het water chemisch slecht is. Er zijn wel otters en ooievaren. Hoezo slecht?
We leggen uit dat er zowel naar de chemische als ecologische waarden is gekeken. De meetgegevens zullen gedeeld worden.
Op het waterkwaliteitsportaal (<https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/>) zijn de meetgegevens van De Jordaan terug te vinden. Op de pagina 'Oppervlaktewater' (<https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/oppervlaktewaterkwaliteit>) zijn de meetgegevens te downloaden (IM_metingen_2022.zip). Het meetpunt in watergang De Jordaan betreft meetpunt 0982 van Wetterskip Fryslân.
- Voor ons is het vooral een probleem dat we minder bewerkbare grond ter beschikking hebben.
De watergangen zijn te krap en de waterkwaliteit blijft achter, dus we moeten aan de slag. Gelet op onze wettelijke opgave is het onontkoombaar dat er landbouwgrond wordt afgestaan, met als gevolg minder bewerkbare grond.

- Voorstel om een deel evenwijdige sloot te dempen in watergang A ter hoogte van doorsneden 17A en 18A.
Dit punt kan tijdens een vervolg overleg nader besproken worden.
Dit is tijdens eerder overleg besproken tijdens, hier is ook een kaart voor gemaakt. Conclusie was toen dat de eigenaar de sloot niet wilde gaan dempen.
- Waarom vindt de verbreding plaats aan 1 zijde van de watergang?
Aangegeven is dat de gronden aan de overzijde afwateren op een ander systeem en niet op het gemaal De Jordaan. Ook liggen de percelen aan de zuidzijde hoger dan aan de noordzijde. Wat tot gevolg heeft dat bij verbreding aan de zuidzijde meer grond nodig is.
- Graag de correspondentie ook via Jos Ebbes laten verlopen.

Vragen/ mededelingen 10 april 19.00 – 20.00 uur:

Algemeen: De aandacht van de aanwezigen gaat vooral uit naar watergang H.

- Waarom weten we pas zo laat dat watergang H ook aangepakt wordt?
We geven aan dat er pas dit jaar in overleg met de gemeente is besloten om ook het noordelijke deel van deze watergang hoofdwatergang te maken. De hier ooit aangelegde natuurvriendelijke oever is verland en verruigd, en is landschappelijk niet gepast langs het daar aanwezige fietspad. Afspraken over het onderhoud van het noordelijke deel zijn in het verleden niet goed vastgelegd tussen gemeente en waterschap. Het waterschap is van plan de hele watergang H te gaan onderhouden, ook dit deel. Daar sluit de status van hoofdwatergang op aan. Voor de aanpak is geen grondoppervlak van derden nodig. We hadden dit eerder met de belanghebbenden/aangrenzende eigenaren kunnen bespreken.
- Wat zijn de waarden van de metingen van de waterkwaliteit en waar komt dit slechte water vandaan? Dit komt niet door ons.
De minder goede kwaliteit van het water kan meerdere oorzaken hebben. Zo bereikt bijvoorbeeld ook via inlaten boezemwater dit bemalingsgebied. De meetgegevens zullen verstrekt worden.
Op het waterkwaliteitsportaal (<https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/>) zijn de meetgegevens van De Jordaan terug te vinden. Op de pagina 'Oppervlaktewater' (<https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/oppervlaktewaterkwaliteit>) zijn de meetgegevens te downloaden (IM_metingen_2022.zip). Het meetpunt in watergang De Jordaan betreft meetpunt 0982 van Wetterskip Fryslân.
- De afvoer (*Geawei*) richting het Eeltsjemar zal ook verbeterd moeten worden.
We geven aan dat dit in het project is meegenomen.
- Watergang H is in de laatste jaren niet onderhouden. Alleen aan onze zijde is de watergang door ons gehekkeld. We kregen een hekkelvergoeding via de gemeente. Hoe komt het onderhoud nu?
De hoofdwatergang wordt door Wetterskip Fryslân gehekkeld en de specie op de kant gezet. De specie vervalt aan de eigenaar. Het ene jaar wordt vanaf de ene kant driekwart van de watergang (in de breedte richting) gehekkeld, het andere jaar driekwart vanaf de andere kant. Steeds laten we dus een kwart van de vegetatie staan, zodat een deel van

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

de vegetatie maar ook een groot deel van de waterdieren en vissen kan overleven. Als het onderhoud steeds vanaf 1 zijde gaat plaatsvinden, dan kan de eigenaar/ gebruiker hiervoor een vergoeding krijgen.

- We zien niet in wat de werkzaamheden bijdragen.
We leggen uit dat de watergangen verruimd worden, zodat er ruimte voor planten en dieren ontstaat, de waterkwaliteit verbetert en een goede waterafvoer nu en in de toekomst geborgd blijft.
- Ten noorden van doorsnede 1-1 H worden de watergangen KRW watergangen. Wat is reden hiervan? We raken ook een bufferzone van 3 meter kwijt, dit kost ons met derogatie erg veel geld. In mijn rekenvoorbeeld is dit al 1000 m³ x 30 euro/m³ komt op 30.000,--euro.

Het gebied ten noorden van watergang H behoort niet tot het project.

De keuze van KRW watergangen hangt onder andere samen met het type waterlichaam (in dit geval 'Fries kleigebied, zoete polderkanalen'), de hoeveelheid hectare die afwatert door deze watergangen en de kans dat maatregelen in de betreffende watergang effectief kunnen zijn voor de verbetering van de waterkwaliteit. Watergang H is geen KRW watergang, de watergang ten noorden hiervan wel.

- Bij de duiker ter plaatse van doorsneden 7H en 8H loopt het water niet goed weg. Op dit moment zit er veel opschot voor de duiker.
Het laatste element van de duiker is beschadigd en de schuif voor de duiker werkt niet goed. De duiker zal tijdens de uitvoering worden drooggezet om te inspecteren en de wijze van herstel te bepalen. De duiker is groot genoeg.
- Wordt de waterkwaliteit ook voor en na de werkzaamheden gemeten?
Ja, de waterkwaliteit in dit bemalingsgebied wordt periodiek gemeten.
De frequentie wisselt: sommige waarden worden jaarlijks gemeten, andere tweemaal.
- We zagen dat er gemeten werd in het land. Hiervan waren we niet op de hoogte. Het is gebruikelijk dat de eigenaren vooraf geïnformeerd worden. Het is spijtig dat dit niet is gebeurd.
- Hoe komen we aan de tekeningen waarop de werkzaamheden zijn aangegeven?
We leggen uit hoe de tekeningen en overige informatie over het werk zijn te vinden via de website van Wetterskip Fryslân: www.wetterskipfryslan.nl/dejordaan. Ze staan op overheid.nl, en op onze website wordt naar de betreffende pagina doorverwezen.

Vragen/ mededelingen 10 april 20.00 – 21.30 uur:

Algemeen: De aandacht van de aanwezigen gaat vooral uit naar watergang De Jordaan.

- Bij de eerste informatieavond is door de toenmalige bestuurder Jan van Weperen gezegd dat het afstaan van gronden op vrijwillige basis zou gaan. Daar zien we niets van terug. We geven aan dat we het betreuren als dit zo gezegd of zo overgekomen is. We kunnen niet toezeggen dat alles op vrijwillige basis zal plaatsvinden. Er ligt hier voor Wetterskip Fryslân een opgave. We zullen ons blijven inzetten om er in onderling overleg minnelijk uit te komen.

- De Jordaan is er voor de afvoer van water. Kunnen de planten niet ergens anders naartoe?
Er wordt een toelichting gegeven op hoe de watergang ingericht wordt en waarom, met het daarbij behorende onderhoudsregime.
- Kan de walbeschoeiing niet blijven staan?
Aangegeven wordt dat de walbeschoeiing in slechte staat is. We willen niet om de 20 tot 30 jaar steeds de walbeschoeiing vervangen. Er zal een integraal leggerprofiel gerealiseerd worden, welke meer ruimte in beslag zal nemen. Een walbeschoeiing is kostbaar, is een obstakel voor fauna, biedt geen leefruimte voor plant en dier en geen geleidelijke overgang van nat naar droog.
- Waarom bij De Jordaan? Wij zien het nut van de verbreding van de watergang niet in. We leggen uit hoe de verbreding bijdraagt aan de waterkwantiteit, en dat er in de huidige situatie een (te) groot verhang (peilverschil in de lengte van de watergang) in de waterafvoer is. De ecologische en chemische waterkwaliteit wordt ook gemeten in bemalingsgebied De Jordaan. Die is matig en slecht. De maatregelen in De Jordaan dragen aan het verbeteren van de waterkwaliteit doordat er ruimte ontstaat voor ecologisch onderhoud.
- Groeit de watergang niet dicht?
De watergang krijgt een groter nat profiel en zal om het jaar aan 1 zijde driekwart opgeschoond worden. Het profiel is zo ontworpen (integraal leggerprofiel), dat de watergang niet dicht groeit.
- Waarom geen extra gemaal op een tweede locatie?
De watergangen zijn nu veelal te krap en dat wordt versterkt door klimaatontwikkeling (extremere neerslag) en ecologisch onderhoud (het laten staan van een deel van de vegetatie). Het gemaal voldoet wel qua capaciteit.
- Wat is er slecht aan het water? Er zit veel vis in het water.
We leggen uit dat er zowel naar de chemische als ecologische waarden gekeken wordt. *Voor ecologie wordt gekeken naar fytoplankton, macrofauna, overige waterflora en vis. Op vis wordt inderdaad voldoende gescoord. Voor een uitleg/toelichting op de meetwaarden en beoordelingsmethodiek kunnen belanghebbenden de projectmanager Frodo Verberg (fverberg@weterskipfryslan.nl) mailen. Dan kan hij een bezoek aan kantoor met de ecooloog organiseren.*
- Komt er een vergoeding?
De gronden die u kwijtraakt zullen financieel gecompenseerd worden. Hiervoor zijn voorstellen opgesteld en toegestuurd. De inhoud en randvoorwaarden zijn met de grondeigenaren besproken. De voorstellen zullen binnenkort nog worden aangepast met de meest recente (hogere) grondprijzen.
- Er is slecht beheer bij de paaigronden bij De Moark.
Wij zullen dit doorgeven aan de afdeling beheer van Weterskip Fryslân. De Moark valt buiten de scope van dit werk.
- Er zal alleen maar riet groeien.
We streven naar een diverse vegetatie in de watergang met zowel riet als andere (ondergedoken) waterplanten.

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

- We willen onze zorg uitspreken over de gang van zaken. In het verleden is ons een andere voorstelling van de gang van zaken gegeven.
We vinden het jammer als de verwachting gewekt is dat het op vrijwillige basis is. We kunnen niet toezeggen dat alles op vrijwillige basis zal plaatsvinden. We zullen ons inzetten om in onderling overleg tot overeenstemming te komen. We zullen verslag doen van deze inloophmomenten. Ook kunt u een zienswijze indienen. Beiden zullen voor de definitieve besluitvorming aan het dagelijks bestuur worden voorgelegd.
- Als we nu geen zienswijze indienen, kan er dan later nog wel beroep worden aangetekend?
We hebben hier nu geen antwoord op, dit zoeken we voor u uit.
Na consultatie: ook als je geen zienswijze hebt ingediend, kun je later alsnog beroep instellen.
- Is er vanuit Wetterskip Fryslân ook een raadsman?
Dit vragen we na.
Ja, die is er. De contacten voor dit project lopen via Frodo Verberg en Klaas Bartlema. U kunt met hen contact opnemen.
- We zijn bang dat De Jordaan deel uit gaat maken van de ecologisch hoofdstructuur. We lichten toe dat de ecologische hoofdstructuur tegenwoordig Natuurnetwerk Nederland (NNN) heet. Die wordt vastgesteld door de Provincie en staat los van de inrichting van KRW-oeveren door het waterschap. De oeveren krijgen geen natuurbestemming.
- Graag ontvangen wij de informatie per mail.
We zullen in het vervolg de informatie per post sturen en (voor zover we over de e-mailadressen beschikken) per mail.
U kunt uw e-mailadres doorgeven door een mail te sturen naar Frodo Verberg: fverberg@wetterskipfryslan.nl.

Vragen/ mededelingen 11 april 16.00 – 17.30 uur:

Algemeen: De aandacht van de aanwezigen gaat vooral uit naar watergang voor en achter het gemaal De Jordaan en watergang B.

- Is er gekeken naar het effect van het dempen van sloten op de ecologie?
Nee. Eigenaren kunnen een deel van de grond die zij verliezen compenseren door het dempen van sloten. Bij de gemeente is wel gevraagd of er landschappelijke bezwaren zijn. Er is een ecologisch onderzoek uitgevoerd in het gebied naar de werkzaamheden die worden uitgevoerd. Eigenaren vragen zelf vergunning aan als zij sloten willen dempen. Soms zijn daar voorwaarden aan verbonden.
- Heeft het uitlekken van giftige stoffen uit staalslakken bij de Centrale As nog effect op de waterkwaliteit van dit werk?
Dit vragen we na.
We verwachten hier geen effect meer: de betreffende slakken, enige tijd geleden toegepast in het wegebouwkundige werk bij de Centrale As, zijn deels weggehaald en deels afgedekt

met een folie. Het betreft een project van de provincie. De waterkwaliteit wordt gevolgd door periodieke metingen.

- Als je nu geen zienswijze indient, mag je dan later nog wel een beroep indienen?
We hebben hier nu geen antwoord op, dit zoeken we voor u uit.
Na consultatie: Ook als je geen zienswijze hebt ingediend, kun je later alsnog beroep instellen.
- We willen geen bomen bij het gemaal in verband met predatie van weidevogels.
Na navraag: De bomen die door het werk niet duurzaam behouden kunnen worden, worden gekapt en gecompenseerd. Hiervoor is een kapvergunning aangevraagd. Tijdens de uitvoering zal beoordeeld worden of de bomen die zijn blijven staan duurzaam behouden kunnen worden.
- We willen geen gebroken asfalt als fundering onder het toegangspad naar de woning.
Het asfalt spoelt mogelijk uit.
Voor dit toegangspad wordt geen gebroken asfalt gebruikt.
- Wie is verantwoordelijk voor de houten damwand ter plaatse van de Dokkumer Ie en de zijslot met uitstroom van het gemaal bij de woning?
In dit project zal de regionale waterkering vanaf het gemaal tot aan de damwand meegenomen worden. Het damwandgedeelte maakt geen onderdeel uit van dit project.
De situatie en eventuele onderhoudsplicht bespreken we graag verder met de vragensteller.
- Er groeien bomen tussen het stortsteen langs de Dokkumer Ie.
Dit wordt doorgegeven aan onze afdeling beheer. Het maakt geen onderdeel uit van dit project.
- Er is een stuk kavel van 108 m2 naast de damwand te koop aangeboden voor een naar mijn smaak te hoog bedrag.
Dit zal verder met de betreffende eigenaar worden besproken.
- Wat gaat er gebeuren met de kano-overstapplaats voor en achter het gemaal? Er wordt tot nu toe weinig gebruik van gemaakt.
Hier zal navraag naar gedaan worden.
Het is geen officiële kanoroute. Wat er nog zit, wordt verwijderd.

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?